

Dosarul nr. 2r-340/22
2-20158779-01-2r-28062022

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: I. Pulbere)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

DECIZIE

15 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dragomir Roman și Lehtman Mihail împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dansicons” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost încetată procedura în apel la cererea de apel depusă de avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail,

c o n s t a t ă:

La 16 decembrie 2020, Dragomir Roman și Lehtman Mihail au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Dansicons”, solicitând încasarea dividendelor și dobânzii de întârziere, și anume, în beneficiul lui Dragomir Roman suma de 12184500 lei cu titlu de dividende pentru a. 2017 și suma de 3513308,77 lei cu titlu de dobânda de întârziere, în beneficiul lui Lehtman Mihail suma de 12 184 500 lei cu titlu de dividende pentru a. 2017 și suma de 3513308,77 lei cu titlu de dobânda de întârziere.

Prin hotărârea din 14 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Dragomir Roman și Lehtman Mihail. A fost încasat în mod solidar de la Dragomir Roman și Lehtman Mihail în beneficiul SRL „Dansicons” suma de 18 000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 320 lei, cu titlu de cheltuieli pentru traducerea actelor.

La 27 septembrie 2021, avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 14 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii. Totodată, a indicat că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe.

Prin încheierea din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel și a fost acordat apelanților un termen de până la 04 februarie 2022, ora

16:00 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, prezentarea prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivată. S-a explicat apelanților că, în cazul lichidării neajunsurilor la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, cererea de apel va fi restituită, fără înștiințarea participanților la proces.

Prin încheierea din 08 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a primit spre examinare cererea de apel depusă de Dragomir Roman și Lehtman Mihail împotriva hotărârii din 14 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și s-a intentat procedura de apel. Ședința de examinare a apelului fiind stabilită pentru data de 14 aprilie 2022, ora 10:00.

La 22 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, avocatul Oleg Tanase, în interesele SRL „Dansicons” a depus cerere prin care a solicitat încetarea procedurii de apel, deoarece cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

În motivarea cererii a indicat că, potrivit materialelor cauzei, mandatele întocmite la 31 decembrie 2020 cu împuternicirile acordate de Dragomir Roman și Lehtman Mihail conțin dreptul de a transmite împuternicirile unei alte persoane. Astfel, la data de 09 august 2021, avocatul Vlah Victor a transmis împuternicirile de care dispunea către avocatul stagiar Caciuc Gheorghe, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe versoul mandatelor nr. 073909 și nr. 073908.

Astfel, consideră că, contrar prevederilor art. 358 alin. (1) Cod civil, avocatul Vlah Victor nu poate exercita anumite drepturi din numele apelanților Dragomir Roman și Lehtman Mihail, deoarece împuternicirile avute au fost transmise către o altă persoană.

Prin încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, s-a încetat procedura în apel, din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

La 14 iunie 2022, avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail, a declarat recurs împotriva încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu soluționarea prin decizie a problemei încetării procedurii de apel.

În motivarea cererii de recurs a indicat că instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

A susținut că, potrivit art. 364 alin. (1) Cod civil, reprezentantul trebuie să încheie personal actele juridice pentru care este împuternicit. El poate să delege împuternicirile unui terț sau să cesioneze împuternicirile unui terț în cazul în care este împuternicit de reprezentat sau în alte cazuri prevăzute de lege.

A afirmat că, la 31 decembrie 2020, Cabinetul Avocatului „Vlah Victor” a încheiat cu Dragomir Roman contractul de asistență juridică nr. 18/20, iar cu Lehtman Mihail contractul de asistență juridică nr. 19/20, privind reprezentarea intereselor în prezenta cauză civilă. Acordarea împuternicirilor a avut loc în conformitate cu prevederile art. 81 alin.(1) CPC.

A declarat că potrivit art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă în coroborare cu art. 364 alin. (1) Cod civil, transmiterea împuternicirilor unei alte persoane poate fi efectuată prin delegarea împuternicirilor sau prin cesionarea împuternicirilor unui terț. Astfel, în

cazul delegării împuternicirilor reprezentantul păstrează aceleași împuterniciri, iar în cazul cesionării împuternicirilor are loc substituirea reprezentantului.

Astfel, a reținut că la 09 august 2021, avocatul Vlah Victor, în temeiul pct. 3.4. din contractul de asistență juridică semnat cu Dragomir Roman și Lehtman Mihail și în baza mandatelor nr. 073908 și nr. 073909, i-a delegat avocatului stagiar Caciuc Gheorghe, împuternicirile în vederea participării acestuia alături de avocatul îndrumător.

A concluzionat că, adoptarea unei soluții în lipsă de temei juridic și contrar legii, plasează justițiabilii, persoanele fizice Dragomir Roman și Lehtman Mihail într-o situație net dezavantajată în raport cu SRL „Dansicons”.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 20 iunie 2022, la poșta electronică a participanților la proces, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 140).

Astfel, recursul declarat la 14 iunie 2022, este în termen.

La 28 iunie 2022, în adresa intimaților SRL „Dansicons”, Dîrda Daniela și Dîrda Svetlana a fost expediată copia recursului declarat de avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 148).

Prin referința depusă la 12 iulie 2022, reprezentantul SRL „Dansicons”, avocatul Oleg Tănase a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea încheierii din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. b) din Codul de procedură civilă instanța de recurs, după ce judecă recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Instanța de recurs a constatat că hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Dragomir Roman și Lehtman Mihail împotriva SRL „Dansicons” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată suportate, a fost pronunțată public la 14 septembrie 2021.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel de către avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail.

Prin încheierea din 21 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelanților un termen până la 04 februarie 2022, ora 16:00, pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume, prezentarea prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău a cererii de apel motivată. S-a explicat apelanților că în cazul lichidării neajunsurilor la cererea de apel în termenul stabilit de instanță, cauza va fi examinată în ordine de apel. În caz contrar, dacă cererea de apel nu

întrunește exigențele prevăzute de lege, va fi restituită, fără înștiințarea participanților la proces.

La 01 februarie 2022, avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail a prezentat cererea de apel motivată (f.d.115-117).

Instanța de apel, prin încheierea din 08 februarie 2022 a acceptat spre examinare cererea de apel depusă de avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail, împotriva hotărârii din 14 septembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a intentat procedura de apel în cauză civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Dragomir Roman și Lehtman Mihail împotriva SRL „Dansicons” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ședința de examinare a apelului fiind stabilită pentru data de 14 aprilie 2022, ora 10:00.

Ulterior, prin încheierea din 26 mai 2022, Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 374 alin. (4) lit. b) Cod de procedură civilă, a încetat procedura în apel, la cererea de apel depusă de către avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail, din motiv că cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel.

Prin recursul înaintat avocatul Vlah Victor, care apără interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail, a criticat soluția instanței de apel, menționând că prin prisma art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă și art. 364 alin. (1) Cod civil, avocatul Vlah Victor avea împuterniciri de a depune apel din numele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail.

Din analiza încheierii contestate rezultă că instanța de apel, făcând referire la art. 358 alin. (1) Cod civil, a concluzionat că avocatul Vlah Victor a transmis împuternicirile sale către avocatul stagiar Caciuc Gheorghe, motiv pentru care nu deține împuterniciri de a semna și de a depune cererea de apel.

Instanța de recurs menționează că, în conformitate cu art. 75 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

Conform art. 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Potrivit art. 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eşalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Conform art. 60 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocatul acordă asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în formă scrisă. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar se

confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidență. Conținutul, forma și modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Din prevederile pct. 2 și 8 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, rezultă că, formularul mandatului avocatului și al avocatului stagiar sunt documente de strictă evidență, care confirmă împuternicirile acestora. Împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege. Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Conform art. 362 alin. (1), (2) și (3) din Codul civil, un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează. Actul juridic încheiat de o persoană (reprezentant) în numele unei alte persoane (reprezentat) în limitele împuternicirilor de naștere, modifică sau stinge drepturile și obligațiile civile ale reprezentatului. Dacă actul juridic este încheiat în numele unei alte persoane, părții cu care a contractat reprezentantul nu i se poate opune o lipsă a împuternicirilor dacă reprezentatul a creat astfel de împrejurări în virtutea cărora această parte presupunea cu bună-credință existența unor asemenea împuterniciri.

Potrivit art. 366 alin. (1) din Codul civil, acordarea împuternicirilor se efectuează prin exprimarea voinței față de persoana care se împuternicește sau față de terț în a cărei privință va avea loc reprezentarea.

Conform art. 374 alin. (1) și (2) din Codul civil, procura este înscrisul întocmit pentru atestarea împuternicirilor conferite de reprezentat unui sau mai multor reprezentanți. Procura eliberată pentru încheierea de acte juridice în formă autentică trebuie să fie autenticată notarial.

Astfel, după cum reiese din materialele cauzei, avocatul Vlah Victor la data de 31 decembrie 2020 a încheiat cu Dragomir Roman contractul de asistență juridică nr. 18/20, iar cu Lehtman Mihail contractul de asistență juridică nr. 19/20 privind reprezentarea intereselor în prezenta cauză civilă.

Totodată, în baza contractului de asistență juridică, Dragomir Roman a semnat mandatul avocațial nr. 1356056, iar Lehtman Mihail a semnat mandatul avocațial nr. 1356057, acordându-i avocatului Vlah Victor împuterniciri în conformitate cu art. 81 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Totodată, materialele cauzei atestă că avocatul Vlah Victor, la data de 09 august 2021, în temeiul contractului de asistență juridică semnat cu Dragomir Roman și Lehtman Mihail și în baza mandatelor avocațiale nr. 073908 și nr. 073909, a delegat împuternicirile sale, avocatului stagiar Caciuc Gheorghe.

Conform art. 364 alin. (1) din Cod civil, reprezentantul trebuie să încheie personal actele juridice pentru care este împuternicit. El poate să delege împuternicirile unui terț sau să cesioneze împuternicirile unui terț în cazul în care este împuternicit de reprezentat sau în alte cazuri prevăzute de lege.

Potrivit alineatului (2) al aceluiași articol stabilește că, chiar dacă a delegat împuternicirile unui terț, reprezentantul păstrează aceleași împuterniciri, având dreptul de a le delega și altui terț.

În circumstanțele expuse raportate la normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că împuternicirile avocatului Vlah Victor corespund întru totul condițiilor de formă și de conținut stabilite de legislația în vigoare, iar soluția instanței de apel de încetare a procedurii de apel la cererea de apel depusă de către avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail, ca fiind una pripită.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție admite ca fiind întemeiate criticile formulate în recurs de către avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail și consideră că soluția instanței de apel este pripită, iar prin încetarea procedurii de apel la cererea depusă de Dragomir Roman și Lehtman Mihail ar putea fi admisă o ingerință în garanțiile procedurale prevăzute de Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului. Dreptul fiecărei persoane de a avea acces la justiție este garantat, iar statul este ținut să asigure oricărei persoane toate facilitățile rezonabile de drept și de fapt pentru a accede la instanță. Drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică. Imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (cauza Airey vs. Irlanda).

Astfel, având în vedere cele menționate și rezultând din analiza circumstanțelor stabilite mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea contestată și de a restitui cauza spre rejudecare în instanța de apel în același complet, reținând că, erorile analizate în speță sunt esențiale și nu pot fi corectate în ordine de recurs.

În conformitate cu art. 427, lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Vlah Victor, în interesele lui Dragomir Roman și Lehtman Mihail.

Se casează integral încheierea din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă Dragomir Roman și Lehtman Mihail împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Dansicons” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei că de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic